شواهد رابطه پایه با ظهور عقل و آگاهی در روایات طبی

در فدکیه یکی صفحه‌ای گذاشته‌ام در مورد روایاتی که مربوط به دواها و اطعمه و اشربه و ادویه است. در این زمینه خیلی روایات مفصلی هست که لسان بعضی از آن‌ها خیلی لسانش عجیب است و با آن مطالبی که از معارف و کتب فلسفی و کلامی می‌دانیم، با وجودی که روایات در فضای طب است، اما با بحث‌های فلسفی، کلامی و معارفی ارتباط تامی پیدا می‌کند. عنوانش این است: «احادیث مرتبط با طب-پیشگیری-درمانی»؛ مطالبی که به این‌ها ربط دارد را جمع کرده‌ایم. در بعضی از آن‌ها تعابیری خیلی جالبی هست. مثلاً:

«**الخل يشد العقل**»[1]؛ نماینده اصلی درک و فهم و آگاهی، عقل است. حضرت می‌گویند این چیز را بخوری تا عقلتان محکم شود. تعبیر «دماغ» هم در برخی دیگر از روایات دارند که خصوصیت هر کدام از این‌ها و ظرافت‌کاری‌هایشان تفاوت دارد.

> **إن رجلا كان عند أبي الحسن الرضا ع بخراسان فقدمت إليه مائدة عليها خل و ملح فافتتح بالخل فقال الرجل جعلت فداك إنكم أمرتمونا أن نفتتح بالملح فقال هذا مثل هذا يعني الخل يشد الذهن و يزيد في العقل[2]**

می‌گوید محضر امام رضا علیه‌السلام بودم، سفره آوردند. «**فقدمت إليه مائدة عليها خل و ملح**»؛ هم سرکه بود و هم نمک. خود امام علیه‌السلام ابتدا به سرکه کردند. «**فافتتح بالخل**»؛ شروع را با سرکه کردند. «**فقال الرجل جعلت فداك إنكم أمرتمونا أن نفتتح بالملح**»؛ شما فرمودید که با نمک آغاز کنیم، دیدم خودتان با سرکه آغاز کردید. حضرت فرمودند: «**فقال هذا مثل هذا يعني الخل يشد الذهن و يزيد في العقل**»؛ ذهن را قوی می‌کند و در عقل ازدیاد حاصل می‌کند. خب ببینید آیا هیچ تردیدی داریم در این‌که این غذایی است که بدن می‌خورد؟! اما با این جمله کوتاه، امام علیه‌السلام دارند رابطه بسیار غامضی که بین بدن و خصوصیات بدن با ظهور عقل در این بدن است را بیان می‌کنند و بین آن‌ها رابطه برقرار می‌کنند. یعنی پایه، این قدر مهم است و پایه را نباید دست کم بگیریم. و لذا کسانی که شروع به پایه‌سازی می‌کنند، هر چه بتوانند پایه‌ها را در همان جهت ظهور -نه تعلق نفس به بدن که بحث پیچیده‌ای است- جلو ببرند، ....

در جلسه قبل، نانو تکنولوژی را عرض کردم. فن نانو تکنولوژی چیست؟ قرار نیست آن چیزی که آن‌ها درست می‌کنند و صنعتش را بیرون می‌دهند، نفسمند باشد و اصالتاً بنا بر این نیست.

اشیائی بدون نفس هستند، ولی با خصوصیات عجیبی که قبل از آن نبود؛ یعنی پایه ظهور آثار و خواص را طوری مهندسی میکنند و طوری مدیریت میکنند که خاصیتی که تا به حال در آن نبود، الآن پیدا میشود؛ تکنیکهای آن جور و اجور است. شاید الآن بیش از هزاران تکنیک نانو باشد که خاصیتی که شما باور نمیکنید در یک پارچه و انواع و اقسام اشیاء پیدا میآید. چرا این خاصیت میآید؟ مثل اکسیژن و هیدروژن است که پایه فراهم میکند و با این دو مؤلفه، آب در اینجا ظهور میکند. این آب خواصی دارد که اگر اجزاء هیدروژن جمع شوند، بالدقه آن خواص را ندارد و همینطور اگر اجزاء اکسیژن جمع شوند و اگر اکسیژن و هیدروژن مخلوط شوند، بدون اینکه ترکیب شوند، آن خاصیت را ندارند. اما آب این خاصیت را دارد. ببینید آب در جاهای مختلف چه خصوصیات مهمی دارد. منظور ما از پایه، این است.ن آنآن

الآن این پایه را در نانوتکنولوژی فراهم میکنند. یعنی یک پایه فراهم میکنند و شیئی با خواصی پیدا میآید که خاص خودش است و اجزاء او نمیتوانند آن را داشته باشند. چرا؟ چون پایه را ندارند. لذا خدای متعال پایههای فراهم کرده که نفوس ظهور کردهاند. اما همین پایه را شما میتوانید در حد سادهتر و بخشبندی شده -نه در حد پایه غامضی که نفسمند میشود- فراهم کنید. اسم آن را قبلاً خدمت شما عرض کردم. به تعبیر فارسی، من «عضوک» میگویم. «عضوک» یعنی ولو آن عضو کامل نیست که بتواند کاری کند، اما یک عضو مانند و شبیه عضو است. مثلاً در مغز انسان که چه دم و دستگاهی است، اما تنها یک عضوک درست میکنند، یعنی یک بخش کوچکی از شبکه عصبی را شبیهسازی میکنند. در مغز انسان هشتاد و خوردهای میلیارد نورون، کار انجام میدهد، اما در اینجا یک عضوکی از شبکه عصبی موش یا انسان، کار انجام میدهد. الآن هم کارخانههایی هستند که مشغول هستند. خب ببینید این پایه را اینطور فراهم میکنند که این آثار و خواص مهم را دارد.

حالا اگر شما در این صفحه فدکیه جلو بروید، چه تعبیرات جوراجوری دارند. مثلاً در مورد عدس هست. قسوت قلب و جمود عین داریم که چشم خشک میشود و دیگر اشک جاری نمیشود و در روایات، مفصل دارد که حضرت امر میکنند عدس بخور. وقتی عدس بخورد چه میشود؟ «يرق القلب و يسرع الدمعة»[3]. عدس چکار میکند؟ مربوط به این پایه روح است؛ پایه را طوری فراهم میکند که «یرق القلب». این ارتباط، امر سادهای نیست. «أكل الباقلاء يمخ الساقين و يزيد في الدماغ و يولد الدم»[4] و شاید اثرات روحی هم در آن هست. علی ای حال این روایات فراوان است. وقتی انسان در این مسیر راه افتاد، منابع را دستهبندی میکند و جمعآوری میکند.

علی ای حال منظور من این است که فعلاً در صدد هستیم دخالتهایی که پایه بدنی دارد را کشف کنیم؛ مثلاً پایههای فراهم میکنیم و یک هورمونی در خون میآید و فلان حالت برای شما پدید میآید. این هورمون، معدّاست؛ حالتش برای نفس و روح است، اما معدّاین هورمون چیست؟ آن را در خون تزریق میکنند و میبینند حالش تغییر کرد. چرا؟ چون این هورمون وارد خون شد. اینکه غدد یکی از مهمترین بحثهای طب برای شناخت بدن انسان است، همین است. کار غدد چیست؟ ترشح هورمون است؛ هورمونهای مختلفی را ترشح میکند و هر هورمونی یک خواص و آثاری دارد که بدن را مدیریت میکند و این مدیریت، دارد پایه را آماده میکند و کم و زیاد میکند پایههای را که محل ظهور نفس است و روح از عالم دیگری به اینجا میآید و کار خودش را انجام میدهد.

---

[1] المحاسن ؛ ج۲ ؛ ص۴۸۵

[2] همان ۴۸۷

[3] المحاسن ؛ ج۲ ؛ ص۵۰۴

[4] المحاسن ج۲ ،۵۰۶

بازبینی #3
ایجاد شده 23 نوامبر 2024 14:42:05 توسط ... .
به روزرسانی شده 23 نوامبر 2024 15:01:25 توسط ... .